

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 123/2026-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **PPSK invest družstvo**, Odborárska 50, Bratislava, IČO 50 476 246, zastúpeného Advokátska kancelária Prachová & Pobjiak, s. r. o., Pribinova 20, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. TT-14S/102/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. TT-14S/102/2022 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave **p r i k a z u j e** v konaní sp. zn. TT-14S/102/2022 konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie **1 500 eur**, ktoré **j e** Správny súd v Bratislave **p o v i n n ý** vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 6. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Správneho súdu v Bratislave (ďalej len „správny súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. TT-14S/102/2022 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje v napadnutom konaní správneho súdu prikázať konať bez zbytočných prieťahov a domáha sa priznania primeraného finančného zadost'učinenia 5 000 eur, ako aj náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 123/2026-10 z 24. februára 2026 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v napadnutom konaní vystupuje v procesnom postavení žalobcu na základe ním 22. júla 2022 (v tom čase na Krajskom súde v Trnave) podanej správnej žaloby, ktorou sa domáha zrušenia druhostupňového rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) č. 101789182/2022 z 20. júna 2022 (v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Daňového úradu Trnava, pobočky Senica č. 100379695/2022 z 24. februára 2022) o nepriznaní ním nárokovaného nadmerného odpočtu na dani z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“).

4. K priebehu konania uviedol, že 18. januára 2023 mu bolo zaslané vyjadrenie žalovaného, ku ktorému sa vyjadril 26. januára 2023. Žalovaný bol vyzvaný na podanie repliky 15. februára 2023 a 27. marca 2023 bolo sťažovateľovi doručené vyjadrenie žalovaného. Dodal, že do podania tejto ústavnej sťažnosti vo veci neboli vykonané žiadne iné úkony a nebolo ani nariadené pojednávanie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému konaniu namieta, že po prechode veci na správny súd tento vo veci nevykonal žiaden relevantný úkon, resp. že je vo veci úplne nečinný. Argumentuje pritom, že napadnuté konanie nie je právne ani skutkovo zložité. Správny súd tak podľa sťažovateľa v napadnutom konaní nekoná efektívne.

III.

Vyjadrenie správneho súdu

6. Správny súd vo svojom vyjadrení č. k. 1SprV/60/2026-12 doručenom ústavnému súde 11. marca 2026 v podstatnom uviedol, že po tom, ako od 1. júna 2023 začal svoju činnosť (v dôsledku účinnosti tzv. novej súdnej mapy), bola rozvrhom práce predmetná vec 7. júna 2023 pridelená do senátu 1S a 15. júna 2023 bol spis pridelený konkrétnemu sudcovi spravodajcovi. Následne bol aktuálnej sudkyni spravodajkyni spis fyzicky odovzdaný 14. novembra 2023. K otázke právnej a skutkovej zložitosti predmetu napadnutého konania uviedol, že ide o štandardnú agendu, ktorá nevykazuje prvky zvýšenej náročnosti. Ďalej uviedol, že prekážky v postupe správneho súdu súvisia s jeho personálnou poddimenzovanosťou z hľadiska počtu sudcov, ako aj zamestnancov administratívneho aparátu v kombinácii s vysokým nápadom vecí. Poukázal na to, že písomná časť súdneho konania je už ukončená a vec je pripravená na rozhodnutie,

avšak agenda sa v zásade vybavuje podľa poradia nápadu a aktuálne sa vybavuje agenda napadnutá v rokoch 2020 a 2021. Tiež uviedol, že, vychádzajúc zo spisu, neidentifikoval prieťahy, ktoré by bolo možné pričítať na ťarchu sťažovateľovi. Dodal, že správny súd nemá obsadený plný počet sudcovských pozícií (obsadených 39 miest z celkových 44 miest), resp. že aktívnych je len 34 sudcov. Zároveň poukázal aj na počet (5 766) nerozhodnutých vecí pridelených správneému súdu po jeho kreovaní (1. júna 2023).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, vyjadrením správneho súdu, ako aj s obsahom na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

8. Podstata argumentácie sťažovateľa v súvislosti s namietanými prieťahmi (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) v napadnutom konaní sa sústreďuje do namietania nečinnosti správneho súdu v rámci jeho priebehu.

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (IV. ÚS 250/2025).

10. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Z § 5 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) vyplýva, že na konanie pred správnym súdom sa primerane použijú princípy, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pričom povinnosť súdu a sudcu konať bez prieťahov je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Zároveň podľa § 5 ods. 7 SSP správny súd sám určuje poradie jednotlivých procesných úkonov tak, aby konanie pred ním bolo rýchle a hospodárne.

11. Pokiaľ ide o posúdenie kritéria právnej a skutkovej zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že predmet napadnutého konania spočívajúci v prieskume rozhodnutia orgánu finančnej správy tvorí štandardnú agendu, ktorá nevykazuje prvky zvýšenej náročnosti. Uvedené konštatoval aj samotný správny súd. Preto toto kritérium nevyhodnotil ako okolnosť ospravedlňujúcu vznik prieťahov.

12. V rámci posudzovania ďalšieho kritéria, a to správania sťažovateľa, ústavný súd na základe obsahu predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že na ťarchu sťažovateľa v zásade nie je možné pričítať prieťahy.

13. Tretím hodnotiacim kritériom je postup správneho súdu. K tomu je potrebné uviesť, že, ako vyplýva z obsahu predloženého súdneho spisu, napadnuté konanie prebieha pred správnym

súdom od jeho vzniku/konštituovania (1. júna 2023 v dôsledku účinnosti tzv. novej súdnej mapy) do súčasnej doby už viac ako 2 a pol roka, a to bez vykonania akéhokoľvek relevantného úkonu vo veci. V súčasnej dobe nie je ani určený termín verejného vyhlásenia rozsudku (napriek skutočnosti uvedenej aj správnym súdom, že písomná časť konania je už ukončená).

14. Na základe uvedeného opisu preto ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní došlo postupom správneho súdu k zbytočným priet'ahom, a to v dôsledku viac ako 2 a pol roka (toho času už 2 roky a 9 mesiacov) trvajúcej (v zásade neodôvodnenej) úplnej nečinnosti správneho súdu. Vzhľadom na uvedené tak ústavný súd z ústavnoprávneho hľadiska nemôže akceptovať postup správneho súdu ako súladný s právom s'ťažovateľa na konanie bez zbytočných priet'ahov.

15. Zároveň v súvislosti s predloženou (obránnou) argumentáciou správneho súdu ústavný súd opakovane dáva do pozornosti, že od účastníkov konania obracajúcich sa na všeobecné súdy s dôverou, že bude v ich veci spravodlivo a včas rozhodnuté, nie je možné spravodlivo požadovať, aby „strpeli“ nedostatky na strane všeobecného súdu (resp. štátu) spôsobené zlou organizáciou práce či v dôsledku nedostatočného personálneho obsadenia súdov. Ústavný súd v zmysle svojej konštantnej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že štát je primárne zodpovedný za to, aby zabezpečil dostatočné personálne a materiálne technické podmienky pre riadny výkon spravodlivosti, a nedostatky v tejto oblasti v žiadnom prípade nesmú byť na ujmu právam účastníkov konania, v tomto prípade s'ťažovateľa. Po zhodnotení všetkých okolností prípadu preto ústavný súd dospel v danej veci k jednoznačnému záveru, že napadnuté konanie trpí priet'ahmi, ktoré idú na vrub postupu správneho súdu, a to v dôsledku jeho nečinnosti. V napadnutom konaní sa nepostupovalo v intenciách čo najrýchlejšieho a efektívneho prerokovania a ukončenia veci.

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že postupom správneho súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

17. V súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej s'ťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody s'ťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd rozhodol o porušení základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom správneho súdu v napadnutom konaní, správneho súdu prikázal, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa s'ťažovateľ nachádza (bod 2 výroku nálezu).

18. Keďže ústavný súd rozhodol, že právo s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez priet'ahov (podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) bolo porušené, zaoberal sa aj žiadosťou s'ťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia. S'ťažovateľ požadoval priznanie zadost'učinenia 5 000 eur, čo odôvodňoval poukazom na celkovú doterajšiu dĺžku napadnutého konania, ako aj na jeho predmet a význam pre s'ťažovateľa.

19. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (III. ÚS 103/2018). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia, pričom pri jeho určení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

20. Pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia ústavný súd prihliadal jednak na celkovú doterajšiu dobu trvania napadnutého konania, no primárne na preukázanú (a ničím neodôvodnenú) už viac ako 2 a polročnú úplnú nečinnosť správneho súdu v danej veci. Preto rozhodol o priznaní finančného zadosťučinenia sťažovateľovi v sume 1 500 eur (bod 3 výroku nálezu). Ústavný súd v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde nevyhovел tej časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu (bod 5 výroku nálezu).

VI. Trovy konania

21. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 949,17 eur (bod 4 výroku nálezu).

22. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [(ďalej len „vyhláška“); § 11 ods. 3, § 13a, § 16 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti). Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľa zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o DPH, pretože jeho právny zástupca je platiteľom tejto nepriamej dane.

23. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je správny súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2026

Libor Duľa
predseda senátu